

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова

**ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЇ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ
НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ ІСПАНСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВИДАНЬ**

Кваліфікаційна робота
на здобуття ОС «бакалавр»
здобувачки першого рівня вищої освіти
4 року навчання
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація 035.051 Романські мови та літератури
(переклад включно), перша – іспанська
ОП «Переклад із іспанської та з англійської мов»
Корнєєвої Дарини Сергіївни

Науковий керівник:
канд. філол. н., доц. **Гусейнова Оксана Миколаївна**

Рецензент:
канд. філол. н., доц. **Дорошенко Ольга Юріївна**

«Допущено до захисту»
Протокол засідання кафедри
теорії і практики перекладу
романських мов імені Миколи Зерова
Протокол № 11 від 16.06.2023

Завідувач кафедри проф. Ірина СМУЩИНСЬКА

Київ – 2023

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ I. Особливості науково публіцистичного тексту та труднощі його перекладу	5
1.1 Визначення понять «термін», «термінологія», «термінологічне поле»	5
1.2. Джерело збагачення термінології сфери дизайну інтер'єру	7
1.3. Особливості функціонування термінів у сфері дизайну інтер'єру та основні способи їх перекладу	11
1.4. Вимоги перекладу спеціалізованих видань о дизайні інтер'єру	17
Висновки до 1 розділу	20
Розділ II. Особливості перекладу українською мовою професійної термінології сфери дизайну інтер'єру	22
2.1. Специфіка термінів дизайну інтер'єру та її репрезентація в перекладі	22
2.2. Систематизація термінів сфери дизайну інтер'єру за структурою	24
2.3. Основні методи перекладу термінів сфери дизайну інтер'єру та їх співвідношення.....	27
Висновки до 2 розділу	33
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	36
Список використаних джерел	38
Glosario	.....
RESUMEN	.....

Вступ

Дизайн інтер'єру – це те, з чим стикається кожна людина, це лексика не лише для будівельників, а й для звичайних людей, які хочуть жити в затишному, функціональному, зручному й естетичному просторі. З цієї причини, переклад у цій сфері досить важлива ніша. Українські дизайнери дуже талановиті і з кожним роком, вони все більше заявляють про себе на ринку Європи. Уміння спілкуватися з клієнтами і постачальниками їхньою рідною мовою може допомогти встановити міцніші відносини і краще зрозуміти їхні потреби та вподобання.

Актуальність дослідження даної роботи полягає в порівнянні та аналізі лексики двох мов, а так само визначенні методів перекладу термінології дизайну інтер'єра. Відповідно до розвитку галузі та зростання інтересу до дизайну інтер'єру, виникає потреба у точному та вірному передачі термінологічних термінів між іспанською та українською мовами. Це стає особливо актуальним у зв'язку з розширенням обсягу спеціалізованих видань, які присвячені цій галузі. Дана тема почала розвиватися відносно недавно, тому по ній проведено мало досліджень.

Об'єктом дослідження постають тексти іспанських та українських спеціалізованих видань.

Предметом дослідження є термінологія, її систематизація, порівняння методів перекладу термінів дизайну інтер'єру, у контексті іспанської та української мов, та специфіка їх передачі у спеціалізованих виданнях.

Метою даної роботи є виявлення та аналіз особливостей перекладу термінології дизайну інтер'єру на матеріалі текстів іспанських та українських спеціалізованих видань.

Для досягнення поставленої мети в роботі були сформульовані наступні **задачі**:

1. Визначити поняття «термін», «термінологія», «термінологічне поле».
2. Проаналізувати особливості функціонування термінів у сфері дизайну інтер'єру та основні способи їх перекладу у двох мовах.
3. Систематизувати та порівняти терміни за структурою.
4. На основі теоретичного та практичного дослідження проаналізувати, порівняти та зробити висновки про основні методи перекладу термінів сфери дизайну інтер'єру та їх співвідношення в іспанській та українській мовах.

Матеріалом дослідження є тексти українських та іспанських спеціалізованих видань з дизайну інтер'єру.

У процесі дослідження будуть використані **наукові методи**, зокрема аналіз спеціалізованих видань, лінгвістичний аналіз, порівняльний аналіз, семантичний аналіз, аналіз контексту, а також методи перекладознавства.

Розділ I. Особливості науково публіцистичного тексту та труднощі його перекладу

1.1 Визначення понять «термін», «термінологія», «термінологічне поле»

Термінологія належить до системи термінів або спеціалізованої лексики, яка використовується в певній галузі, професії або предметній області. Вона містить конкретні слова, фрази та вирази, які зазвичай використовуються в певній галузі для опису понять, процесів і об'єктів. Термінологію часто використовують для полегшення спілкування і розуміння в певній галузі або професії, даючи змогу людям висловлювати складні ідеї та концепції точним і стислим чином. Термінологія також може сприяти послідовності й точності в спілкуванні, особливо в тих галузях, де непорозуміння або неправильне тлумачення може мати серйозні наслідки.

Термін – це специфічна одиниця мови, яка використовується в межах лексики термінології для опису певного поняття чи об'єкта. Можна сказати, що терміни – це лексичні одиниці, що вживають в обмежених галузях і слугують для точного й лаконічного означення знань [7, с. 25].

В. Карабан зазначає, що термін «як мовний знак, що репрезентує поняття спеціальної, професійної галузі науки або техніки» [9, с. 576].

Термінологічні одиниці надходять до мови різними шляхами. Перший шлях – надання статусу термінів загальноживаним лексичним

одинацям рідної мови. Такий варіант утворення термінів не завжди є позитивним, оскільки тут часто мають місце переосмислення, метонімічне перенесення, коли слову приписується нове значення. З метою диференціації подібних лексичних одиниць терміни часто змінюють форму написання, вимови, відмінювання, наголосу.

Більш популярним та виправданим є шлях утворення термінів шляхом запозичення з інших мов. На різних етапах становлення суспільства терміни запозичуються з різних мов, що зумовлюється різними історичними умовами. Особливий тип запозичень – вживання слів і словотворчих моделей грецької та латинської мов. Такі терміни утворювалися на різних етапах розвитку мови і в різних терміносферах [6, с. 9].

Під термінологічним полем розуміють своєрідну, штучно окреслену сферу існування терміна, в межах якої він володіє всіма ознаками, що властиві цій одиниці (терміну). Поле для термінологічного поняття є системою понять, до якої воно належить, а для терміна-слова полем є та сукупність інших термінів-слів, з якими він взаємодіє у межах такої фахової мови, на базі якої формується сам і на які впливає своєю мовною нормою [13, с. 208].

У сфері дизайну, в термінологічне поле входить низка напрямків, таких як теорія кольору, планування простору, терміни для різних типів меблів, освітлення, текстильний дизайн, матеріали та оздоблення, 3D-

модельовання та рендеринг, екологічність, архітектурні стилі та керування проектами. Термінологію дизайну інтер'єру використовують дизайнери, архітектори, підрядники та клієнти, щоб передавати ідеї та концепції, розуміти технічні специфікації та забезпечувати успішну реалізацію проєктів дизайну інтер'єру.

1.2. Джерело збагачення термінології сфери дизайну інтер'єру

Термінологічна лексика як найдинамічніша частина лексико-семантичної системи мови безпосередньо пов'язана зі світом, що оточує людину. Уся епістемологічна діяльність людства, його досвід у зовнішньому світі безмежні, тому кількість нових найменувань для об'єктів реальної дійсності збільшується необмежено. Нерозривний зв'язок мови й суспільства найчіткіше простежується в словниковому складі мови, який безпосередньо реагує на суспільні процеси і явища. [14 с. 33]

Термінологія дизайну інтер'єру – це мова і лексика, якою користуються професіонали та звичайні люди в галузі дизайну інтер'єру для опису різних елементів і понять, пов'язаних з проектуванням і декоруванням внутрішніх просторів, а також опису різних елементів, матеріалів, стилів і технік, що застосовуються в практиці дизайну інтер'єру.

З часом термінологія збагатилася завдяки різноманітним джерелам. Історія та культура різних суспільств вплинули на термінологію дизайну. Різні епохи та регіони мають свої унікальні стилі дизайну та термінологію, що відображають їхні цінності та звичаї. Слід зауважити, що кожна мова

може мати свої конкретні варіації, що виникають з різних причин. Основними причинами таких мовних варіацій є діакронічні, діатопічні, діафазні та діастратичні різновиди [20, ст. 121]. Розглядаючи діакронічні особливості, можна зробити висновок, що мови народжуються, зростають і навіть зникають. Цей процес пояснює розмаїття та зміну лексики, з'являються нові терміни або змінюється значення старих. Наприклад, в сфері дизайну, термін "вінтаж" раніше був пов'язаний із ретро-стилем 20-40-х років минулого століття, але сьогодні може стосуватися будь-якого старовинного стилю.

Мови також визначаються географічним положенням, що вказує на діатопічні різновиди. Мешканці різних територій мають різну вимову, інтонацію та використання спеціальних слів. Наприклад, *estores* - перекладаються як рулонні жалюзі в Іспанії, але в Мексиці, цей термін розуміють як тканинні штори зі спеціальним механізмом.

Термінологія дизайну інтер'єру може відрізнитися в залежності від ситуації і співрозмовника, тут задіяні діафазні різновиди. Під час спілкування із замовником пріоритет віддається більш простій лексиці. Але в кресленнях, або під час спілкування з підрядниками вже використовується професійна і складніша лексика, до того ж у формальному контексті. Це пов'язано з технічними аспектами, такими як вимірювання, специфікації матеріалів, будівельні деталі, розв'язки та вузли. Вони нерідко можуть зустрічатися в кресленнях. Це велика частина роботи дизайнера, крім того, не проста робота для перекладача, бо потрібно все перекласти правильно щоб будівельник або підрядник не наробив помилок. Все це ускладнює плин часу і поява нових технологій, які постійно потрібно відстежувати.

Раніше, промисловість і торгівля, індустрія дизайну інтер'єру була основним джерелом термінології. Професіонали в цій галузі розробили свій словник для опису різних аспектів дизайну, таких як матеріали, кольори, візерунки та стилі. Розвиток технологій призвів до появи нових матеріалів, методів і продуктів, які, у свою чергу, створили нову термінологію. Наприклад, такі терміни, як "розумний дім", "світлодіодне освітлення" та "екологічний" стають все більш поширеними в дизайні інтер'єру. Досягнення в технології матеріалів призвели до розробки нових продуктів, таких як інженерна паркетна дошка або меблі з акрилу, які потребують нових термінів і фраз для їхнього опису. Зростає і усвідомлення впливу дизайну інтер'єру на навколишнє середовище, що призводить до більшого акценту на екологічно чистих матеріалах і практиках. Дизайнери все частіше використовують перероблені або перепрофільовані матеріали, а також енергоефективні системи освітлення та опалення.

Важливим є культурне запозичення, воно постає відображенням культурних взаємообмінів між схожими мовами. Цей тип запозичення обмежується технічними термінами, оскільки він позначає технічні та культурні нововведення. У рамках цього типу розрізняються історичні запозичення, які іспанська мова отримувала впродовж століть, і нові запозичення, навіть якщо вони походять з однієї мови, оскільки неможливо змішати, наприклад, старі германізми (вестготського походження) із сучасними германізмами. Історичне запозичення було повністю асимільоване, тому його часто розглядають як слово спадщини, і його походження може бути виявлено тільки за допомогою етимологічного аналізу. Культурними запозиченнями є, наприклад: *abacus*, *сімасіо*, *corbel* (з латини); *archivolt*, *cupola*, *modillion* (з італійської); *bocel*, *gable*, *ogive* (з французької) тощо.

Слід згадати і про культурні чинники, такі як традиції або навіть мода. Переклад вимагає глибокого розуміння культурного контексту вихідної мови та мови перекладу. Дизайн інтер'єру часто включає елементи, що мають культурну специфіку, такі як кольори, візерунки, орнаменти, які можуть змінюватись з часом. Важливо розуміти символічні значення цих елементів як у вихідній, так і в цільовій культурі, щоб забезпечити їх точний переклад. Наприклад, скандинавський дизайн має власний набір термінів, термін *Hygge*, данський термін, що означає відчуття затишку і задоволеності, і часто асоціюється зі скандинавським дизайном. Він підкреслює важливість створення теплих і затишних просторів, які сприяють релаксації та добробуту.

Крім цих особливостей, варто приділити увагу стилям. Нові стилі в дизайні інтер'єру з'являються досить часто, швидкість їхньої появи може варіюватися залежно від різних факторів, таких як культурні та суспільні тенденції, технологічний прогрес та екологічні проблеми. Деякі стилі можуть з'явитися в результаті певної події або руху, що спричиняє зміну дизайнерських уподобань. Наприклад, поява мінімалізму в дизайні в 1960-х роках стала відповіддю на надмірність і споживацтво повоєнної епохи. Так само нинішня тенденція до сталості та еко-свідомості призвела до появи "зелених" стилів дизайну, які надають пріоритет використанню екологічно чистих матеріалів та енергоефективних технологій. Серед інших факторів, які можуть впливати на появу нових стилів дизайну інтер'єру, – удосконалення матеріалів і технологій виробництва, зміни в демографічній ситуації та способі життя, а також вплив популярної культури. Тож важливо знати та встигати за появою нових тенденцій та збагаченням термінології.

1.3. Особливості функціонування термінів у сфері дизайну інтер'єру та основні способи їх перекладу

При перекладі термінології, пов'язаної з цією сферою, перекладач може зіткнутися з низкою труднощів. Дизайн інтер'єру має свій власний унікальний набір термінів і жаргонізмів, які може бути важко точно перекласти на іншу мову. Перекладачі повинні мати глибоке розуміння словникового запасу як вихідної, так і цільової мови, щоб забезпечити правильну передачу термінології. Наприклад, такі слова, як "шезлонг", "шафа", "молдинг", "ліпнина" тощо, можуть не мати прямих еквівалентів у мові перекладу, або ж переклад може не передавати точного значення оригінального терміна. Так само, лексика в цій сфері має певні особливості, наприклад візьмемо слово "стіл", він може бути як обідній, письмовий, журнальний так і туалетний (столік).

Важливим і вкрай необхідним є мовне чуття, ступінь мовної підготовки, недостатній рівень якого може призвести до виникнення термінів, які не відповідають законам мови або не передають адекватно потрібного змісту [1, с. 18]. Таке явище може спостерігатись і у досвідченого перекладача, він може знати мову, але мати недостатньо знань в обраній сфері, тому може неправильно передати зміст і смисл терміна іншою мовою.

У сфері дизайну інтер'єру терміни виконують кілька функцій та відіграють вирішальну роль у функціонуванні дизайну, забезпечуючи спільний словниковий запас і рамки для комунікації, точності, творчості, стандартизації та освіти.

Терміни використовуються для передачі дизайнерських концепцій та ідей між дизайнерами, клієнтами та іншими учасниками процесу дизайну.

Вони забезпечують спільний словниковий запас, який дозволяє всім учасникам розуміти й обговорювати елементи та принципи дизайну. Вони використовуються для опису конкретних елементів дизайну, матеріалів і технік з точністю і достовірністю. Це допомагає уникнути плутанини і гарантує точність, коли мова йде про специфікації дизайну.

З точки зору креативу, терміни можна використовувати для натхнення до творчості та інновацій у процесі проектування. Вони забезпечують основу для вивчення нових ідей і розширення меж можливого в дизайні інтер'єру.

Терміни використовуються для стандартизації практик дизайну та забезпечення узгодженості в різних проектах і контекстах. Це допомагає гарантувати, що елементи дизайну виконані правильно, а кінцевий результат відповідає бажаним стандартам.

Невід'ємною частиною є освіта, терміни використовуються для навчання студентів і професіоналів у сфері дизайну інтер'єру. Вони забезпечують фундамент знань і термінології, на який можна спиратися через практичний досвід і подальшу освіту.

Тож, термінологію дизайну інтер'єру можна поділити на декілька груп в залежності від їх функціонального призначення та сфери застосування.

Перша група – меблі. Терміни, що належать до групи меблів, описують різні типи меблів, їхню функціональність, форму, матеріали, з яких вони виготовлені, а також їхній стиль. До цієї групи входять терміни, такі як диван, крісло, стіл, шафа, ліжко, полиця, тумба, комод та інші.

Друга – група матеріалів, терміни цієї групи пов'язані з такими матеріалами, як штукатурка, шпаклівка, фарба, обої, плитка, паркет, ламінат, ковролін, скло, метал, камінь, дерево та багато інших. Вони описують характеристики та властивості цих матеріалів, їхні зовнішній вигляд, способи використання та комбінування в інтер'єрі.

Третя група – терміни, пов'язані зі стилем інтер'єру. Вони описують характерні риси різних стилів, такі як класичний, сучасний, скандинавський та ін.

Четверта група – терміни, пов'язані з процесом створення інтер'єру, такі як планування, проектування, виготовлення макетів, декорування тощо.

Кожна з цих груп має своє специфічне значення та важливість для розуміння та виконання проектів дизайну інтер'єру.

Переклад термінів сфери дизайну інтер'єру є складним процесом, який вимагає знань технічних та лінгвістичних особливостей. Особливо важливо мати розуміння технічної сторони термінів, через те, що це допоможе перекладачеві правильно і точно відтворити їх значення.

Одним з технічних аспектів перекладу термінів дизайну інтер'єру є знання матеріалів, з яких виготовляються меблі та інші елементи інтер'єру. Перекладач повинен знати назви матеріалів на різних мовах та їх властивості, щоб добре розуміти технічні деталі та відтворювати їх у перекладі.

Другим важливим аспектом є знання термінів, пов'язаних з дизайном меблів та інтер'єру. Ці терміни часто мають складні форми та спеціалізоване значення, що вимагає від перекладача високого рівня професійної компетентності та вміння користуватися спеціальними словниками та довідниками.

Однак, крім технічних аспектів, переклад термінів дизайну інтер'єру також потребує знання лінгвістичних особливостей. Наприклад, деякі терміни можуть мати різне значення в залежності від контексту, тому перекладач повинен бути здатний адаптувати переклад до потреб конкретної ситуації.

Нарешті, перейдімо до перекладу термінів, є кілька способів, які можна використовувати:

Основний метод перекладу терміна є переклад за допомогою **лексичного еквівалента**. Лексичний еквівалентний переклад – це метод перекладу, за якого перекладач прагне знайти максимально близьку відповідність окремих слів між вихідною мовою та мовою, що перекладає [2, с. 180].

Хоча переклад із використанням лексичного еквівалента може бути корисним для перекладу простих фраз, він може призводити до неправильних перекладів. Це пов'язано з тим, що слова в різних мовах можуть мати різні значення залежно від контексту, а структура речення може впливати на зміст. Тому перекладачам важливо враховувати контекст і нюанси мови, з якою вони працюють, і не покладатися лише на дослівний переклад.

Метод перекладу **калькування** (іноді називається дослівним перекладом або буквальним перекладом) – це метод перекладу, при якому перекладач прямо переводить кожне слово окремо зі структурами мови джерела на мову перекладу. Цей метод може бути корисним в деяких випадках, коли необхідний дослівний переклад, але в інших випадках він може призвести до неправильного розуміння, некоректного перекладу або навіть до комічних помилок, тому важливо використовувати його обережно. Хоча метод калькування може бути корисним при перекладі окремих слів або термінів, для точного та вдалого перекладу речень або текстів, необхідно враховувати не тільки значення окремих слів, а й контекст, мовні особливості та структуру обох мов.

Інший спосіб перекладу термінів – це **описовий переклад**, який використовується для перекладу термінів, які не можуть бути перекладені калькуванням. Описовий переклад – це метод перекладу, що полягає в передачі значення терміну або концепту за допомогою опису, що дозволяє уникнути кальків або не адекватних перекладів, які можуть зіпсувати зміст оригіналу. Цей спосіб вимагає від перекладача більш детального опису терміну, щоб передати його значення і контекст. У сфері дизайну інтер'єру описовий переклад є дуже важливим, оскільки дизайнери використовують багато специфічних термінів, які можуть мати різне значення залежно від контексту, країни або регіону.

Такий підхід до перекладу дозволяє зберегти точність терміну та передати його значення без втрати контексту і змісту. Описовий переклад є особливо важливим у випадках, коли термін має культурне значення або зв'язаний з традиціями та історією країни, що важливо враховувати при перекладі. Також важливо пам'ятати, що описовий переклад може бути більш образним та емоційним, ніж переклад методом кальки, адже він має

на меті передати не тільки інформацію, але й створити враження від описуваного інтер'єру.

Метод перекладу **транскодування** – це один із методів перекладу, який полягає у прямому перенесенні (або заміні) слів та виразів з однієї мови на іншу, не враховуючи відмінностей у граматиці та лексиці між мовами. За допомогою методу транскодування перекладач просто замінює слова та фрази на еквівалентні слова та фрази в іншій мові, не враховуючи культурні та граматичні відмінності між мовами.

У сфері дизайну інтер'єру транскодування часто використовується під час перекладу технічної документації, наприклад, креслень або технічних специфікацій. Транскодування може виконуватися вручну перекладачем-людиною або за допомогою програмного забезпечення для машинного перекладу.

Перейдемо до **транслітерації** – це процес передачі слів або тексту з однієї мови в іншу, зберігаючи при цьому звуковий склад слів. Зазвичай транслітерація використовується для передачі слів іншомовного походження за допомогою латинських літер. Прийом транслітерації можна використовувати в тих випадках, коли реалія, яку передають, в її англійському або іспанському звучанні викликає в українського читача чіткі асоціації. [4, с. 181]

Транслітерація в дизайні інтер'єру, може бути у випадках, коли дизайнер використовує текстову інформацію на іншій мові з різним алфавітом. Наприклад, якщо дизайнер хоче розмістити назву китайського ресторану на вітрині, він може використати транслітерацію китайських ієрогліфів на латиницю для передачі назви ресторану. Це дозволить

клієнтам, які не знають китайської мови, легше зрозуміти назву і знайти ресторан.

Також транслітерація може використовуватись для створення елементів дизайну, наприклад, для виготовлення картин або надписів на стінах. За допомогою транслітерації можна створити оригінальний дизайн, що використовує написи на іноземних мовах або надписи, що передаються за допомогою символів інших алфавітів.

Слід зазначити, що сьогодні існують три основні системи, які активно використовуються при відтворенні українських слів латиницею. 19 квітня 1996 року Українською комісією з питань правничої термінології (рішення № 9, протокол № 2) була затверджена система передачі українських слів латинкою. Представники Термінологічної школи під керівництвом А.С. Д'якова та Т.Р. Кияка запропонували власну концепцію та розробили свій варіант української латинки. Термінологічна комісія з природничих наук Київського Національного університету імені Тараса Шевченка розробила та презентувала власну систему [16, с. 82].

Наприкінці відзначимо, що окрім зазначених способів, важливо пам'ятати про спеціалізовані термінологічні словники, які містять терміни, що використовуються в сфері дизайну інтер'єру. Вони можуть бути корисними для перекладача, оскільки містять детальні описи термінів та їх вживання в контексті.

1.4. Вимоги перекладу спеціалізованих видань о дизайні інтер'єру

Спеціалізовані видання про дизайн інтер'єру, такі як журнали про дизайн, можуть потребувати послуг перекладу для різних цілей. Вимоги

до перекладу можуть відрізнятися залежно від цільової аудиторії, мови та призначення видання.

Найважливіша характеристика, текст повинен бути чітким і лаконічним. Мета полягає в тому, щоб спілкуватися за допомогою слів, які можуть бути легко зрозумілі читачеві, незалежно від того, скільки інформації містить публікація [18, с. 37].

Точний переклад технічних термінів: Видання про дизайн інтер'єру часто використовують спеціалізовану технічну термінологію, пов'язану з матеріалами, принципами дизайну та будівельними технологіями. Перекладач повинен досконало розбиратися в цих термінах і вміти точно перекладати їх цільовою мовою.

Адаптація мови до цільової аудиторії: Публікації про дизайн інтер'єру можуть бути орієнтовані на певну аудиторію, наприклад, на професіоналів у сфері дизайну, науковців або широку громадськість. Перекладачам може знадобитися адаптувати мову і стиль перекладу до цільової аудиторії, щоб забезпечити доступність і цікавість контенту.

Локалізація: Окрім мовного перекладу, спеціалізовані видання про дизайн інтер'єру можуть потребувати локалізації для адаптації контенту до культурних і соціальних норм цільової аудиторії. Це може включати адаптацію кольорових схем, елементів дизайну та культурних посилань, щоб забезпечити їхню доречність та актуальність.

Форматування та дизайн: Публікації про дизайн інтер'єру часто містять зображення, діаграми та інші візуальні елементи, які доповнюють загальний дизайн і макет видання. Перекладач повинен мати досвід роботи

з дизайнерським програмним забезпеченням і вміти формувати та інтегрувати перекладений текст в оригінальний дизайн.

Загалом, спеціалізовані видання з дизайну інтер'єру потребують перекладачів із глибоким розумінням технічної термінології, принципів дизайну та культурного контексту галузі. Ефективний переклад таких публікацій вимагає не лише мовних навичок, а й знань дизайну та вміння працювати з дизайнерським програмним забезпеченням.

Висновки до 1 розділу

Завдяки вивченню та аналізу теоретичного матеріалу на тему особливості науково публіцистичного тексту та труднощі його перекладу у сфері дизайну інтер'єру, дозволило нам зробити наступні висновки:

Термінологія – це система спеціальних термінів, яка використовується в науці, техніці, мистецтві та інших галузях знань. Для перекладача в сфері дизайну інтер'єру термінологія є надзвичайно важливою, оскільки без неї важко зрозуміти контекст і передати відповідний зміст. Вивчення термінів, характерних для даної галузі, дозволяє перекладачу вести професійний діалог з фахівцями та замовниками, а також гарантує правильність технічних та естетичних аспектів перекладу. Це забезпечує високу якість перекладу та дозволяє зберегти стиль та художню виразність оригінального тексту.

Висновуючи з вивчення термінології дизайну, можна сказати, що збагачення цієї галузі є дуже важливим процесом. Це дозволяє спрощувати і точніше використовувати терміни в професійному спілкуванні, зменшує ризик непорозумінь і помилок в процесі перекладу. Відстежування появи нових термінів в сфері дизайну інтер'єру є важливим завданням для забезпечення якісного перекладу значення термінів з однієї мови на іншу. Нові технології, матеріали та процеси створення меблів та інтер'єру призводять до появи нових термінів, які не мають точного еквівалента в іншій мові.

Роблячи загальний висновок, у сфері дизайну інтер'єру наявність власної термінології є особливо важливою, оскільки ця галузь вимагає від фахівців знань з різних сфер, включаючи архітектуру, мистецтво та

технічні науки. Під час аналізу, було виявлено, що термінологію дизайну інтер'єру можна розподілити на декілька категорій: меблі, матеріали, стилі та процес створення інтер'єру. Знання термінів цих груп є необхідним для професійного перекладача. Слід також пам'ятати та враховувати національні особливості, які можуть відрізнятися в різних країнах та появу нової лексики.

Розділ II. Особливості перекладу українською мовою професійної термінології сфери дизайну інтер'єру

2.1. Специфіка термінів дизайну інтер'єру та її репрезентація в перекладі

Як вже було зазначено, дизайн інтер'єру – це процес створення та оформлення просторів в будівлях з метою забезпечення комфорту, функціональності та естетичного задоволення. У дизайні інтер'єру використовуються специфічні терміни, що відображають різні аспекти процесу проектування та оформлення простору.

Іспанська мова має свої власні специфічні терміни, які відображають аналогічні концепції дизайну інтер'єру. Наприклад, термін "paleta de colores" вказує на вибір колірної гами для приміщення, тоді як термін "planificación del espacio" описує процес планування та розміщення меблів та інших елементів у просторі.

При перекладі термінів дизайну інтер'єру на іспанську мову, важливо враховувати контекст та мету перекладу. Наприклад, для перекладу термінів для спеціалістів в галузі дизайну інтер'єру можуть використовуватися більш специфічні терміни, такі як "sistema de techo suspendido" для підвісних стель. Однак, для більш загальних цілей, таких як підготовка інформації для клієнтів, можуть використовуватися більш загальні терміни, такі як "falso techo" – підвісна стеля. Так само, при спілкуванні з людьми, які пов'язані зі сферою дизайну і архітектури, можуть зустрітись слова такі як *“una pilastra – пілястра, колона з прямокутним перетином”* або *“un frontón – фронтон, завершення фасаду будівлі”*, людина не пов'язана з цією сферою може не знати цих термінів, а тим паче їх перекладу на іноземну мову.

Українська термінологія дизайну інтер'єру може мати свої особливості, які потребують уважного перекладу на іспанську мову. Наприклад, термін "планування приміщення" може бути перекладений як "*distribución del espacio*" або "*diseño de la habitación*". Вибір конкретного перекладу залежить від контексту та мети комунікації.

Також важливо враховувати культурні різниці, оскільки деякі терміни можуть мати різне значення в різних країнах або регіонах. Наприклад, у більшості іспаномовних країн "*espejo*" перекладається як "дзеркало". У Мексиці "*espejo*" може перекладатись як "тумба з раковиною" у ванній кімнаті. Роздивимось більше прикладів:

<i>іспанська</i>	Іспанія	Мексика
espejo	дзеркало	дзеркало, тумба з раковиною
cocina	кухня	кухня або газова плита
alfombra	килим	килимове покриття на стінах

<i>українська</i>	Іспанія	Мексика
басейн	piscina	alberca
лампочка	bombilla	foco
спальня	dormitorio	recámara

Тому, перекладач повинен мати не тільки професійні знання в галузі дизайну інтер'єру, але і знання мовної культури та контексту країни, в яку буде здійснюватися переклад.

2.2. Систематизація термінів сфери дизайну інтер'єру за структурою

В іспанській, як і в українській мові терміни можуть бути різних видів за будовою. Залежно від кількості компонентів, терміни можуть прості, складні та терміни-словосполучення (складені). Найуживанішими звичайно є прості терміни, що складаються з одного кореня. Це пояснюється тим, що термін має загальне значення і може застосовуватись в різних контекстах. Прикладом може бути слово "стіл", яке може використовуватися в як в контексті меблів, так і організації робочого простору тощо. Щодо складних термінів, вони складаються з двох слів, які пишуться разом або в деяких випадках через дефіс. Це два повноцінних слова, що мають кожен своє значення, але разом утворюють нове поняття або термін, наприклад *ecodiseño* – екодизайн.

Розглянемо способи творення термінів. Існують суфіксальні, префіксальні та префіксально-суфіксальні способи, вони є поширеними стратегіями утворення спеціальних термінів у різних галузях, зокрема в дизайні інтер'єру та архітектурі. Ці форми дозволяють додавати елементи на початку (префікси), в кінці (суфікси) або на початку і в кінці слова (префіксально-суфіксальні), щоб змінити його початкове значення або взагалі створити нові слова, пов'язані з відповідною галуззю.

Суфікс – граматичний елемент, що стоїть відразу після кореня, служать для зміни значення або утворення нового терміну. Суфікси розподілені між частинами мови, закріплені за певними групами (словотвірними типами) слів у межах частини мови. Наприклад, суфікси -ар(-яр), -ич, -ець, -ин, чш н, -иц(я), -ниц(я), -ець, -тель, -к(а), -ист, -іст є засобами творення іменників, що позначають осіб за родом їхньої діяльності, фахом; -я-, -ав- (-яв-), -еньк-, -есеньк-, -ісінк-, -юсінк-

засобами творення якісних прикметників; суфіксами -її-, -і-, -а-, -ва-, -ува- (-юва-) творяться дієслова; -о, -е, -чі – прислівники [10, с. 151].

У сфері дизайну інтер'єру та архітектури найпоширенішими суфіксами є:

"-ismo": використовується для позначення архітектурної течії або стилю, наприклад: *modernismo* – модернізм, *racionalismo* – раціоналізм, *clasicismo* – класицизм. Цей суфікс так само може позначати певну філософію або підхід, як *minimalismo* – мінімалізм, але не в контексті стилю, а в контексті мінімально. Завдяки додаванню суфікса "-ismo" до базового слова створюється новий термін, який описує стиль дизайну інтер'єру з власним описом і характеристиками.

"-ería": використовується для позначення магазину або закладу, що спеціалізується на продажі товарів або послуг, пов'язаних з дизайном та оздобленням інтер'єру, наприклад: *ferretería* – будівельний магазин, *iluminería* – магазин освітлення, *ceramikería* – магазин плитки.

Префікс – це граматичний елемент, який додається до початку слова, щоб змінити його початкове значення. Своє словотворче значення префікс виражає, приєднавшись до готового слова, тому похідне слово з префіксом завжди залишається в тій самій частині мови. Префікс надає похідному слову нового значення [10, с. 151].

У сфері дизайну інтер'єру та архітектури найпоширенішими префіксами є:

"anti-": часто вживаний префікс, який використовується для позначення протилежних понять, які суперечать або запобігають певним процесам. Зазвичай використовується для позначення матеріалів, систем, покриттів, які запобігають проблемам, забезпечують захист від зовнішніх

впливів або запобігають ушкодженням, бруду, зносу тощо. Така тенденція до використання цього префікса в термінології дизайну пояснюється необхідністю запобігання ефектам, таким як, наприклад: *antihuella* – *анти-відбиток (спеціальне покриття, де не залишається відбитків пальців)*, *antideslumbrante* – *анти-відблиск*.

"re-": вказує на оновлення або реставрацію будівлі, приміщення або якогось предмета інтер'єру, наприклад: *recondicionar* – *реконструювати*, *reciclaje* – *переробка*, *restauración* – *реставрація*, *rehabilitación* – *перепланування*.

"pre-": використовується в термінології дизайну для позначення попередніх етапів роботи або додаткових процесів, наприклад *preparación* – *підготовка (до якогось процесу)* або *prediseño* – *ескізний проект*. Вживання цього префіксу не дуже поширене та майже не зустрічається в періодичних виданнях, але вживане в розмовній мові.

"pos-": вказує на позначення етапів після основного процесу проектування, такі як: *внесення правок* → *реалізація* → *декорування* → *оцінка дизайн-проекту*. Використання цього префіксу допомагає виокремити пізніші етапи і підкреслює те, що проект завершився успішно або потребує доопрацювання. Також зустрічаються приклади пов'язані зі стилем інтер'єру або течією, тобто те, що слідує після чогось, наприклад термін *posmodernismo* – *постмодернізм*.

Префіксально-суфіксальний спосіб – це метод утворення слів шляхом додавання префікса і суфікса. Цей метод розширює словниковий запас і дає змогу висловити точніші значення. А саме, використання термінів-словосполучень дозволяє уникнути двозначності та неоднозначності, особливо у сфері дизайну інтер'єру, де точність і чіткість дуже важлива. В деяких випадках, простий термін може мати кілька

різних тлумачень, а термін-словосполучення допомагає уточнити та конкретизувати значення, що використовується в контексті.

2.3. Основні методи перекладу термінів сфери дизайну інтер'єру та їх співвідношення

На даному етапі дослідження було відібрано три основні групи термінів: предмети інтер'єру, матеріали та стилі інтер'єру, загалом 500 термінів.

В перекладі матеріалів, меблів та стилів зазвичай використовується комбінація прямого і описового методів перекладу.

Прямий метод перекладу використовується для назв матеріалів або стилів, які мають широке використання і відомі у багатьох мовах. Цей метод передбачає пряме перекладання термінів без змін або додаткових пояснень. В таких випадках прямий переклад дозволяє зберегти точність терміну і забезпечує однозначність сприйняття.

Однак, в деяких ситуаціях, коли термін має специфічні або контекстуальні відтінки, використовується описовий метод перекладу. Описовий переклад передбачає додаткове пояснення або опис терміна, що допомагає передати його сутність та характеристики. Це особливо стосується стилів меблів або матеріалів, які можуть мати специфічні особливості або неоднозначний переклад. Розглянемо приклади.

Під час проведення дослідження з даного емпіричного матеріалу найбільша кількість термінів перекладених описовим методом були ті, що позначають мебліровку приміщення.

а) Описовий переклад (40% термінів):

меблі:

- puf o taburete sin respaldo – пуф
- escritorio – письмовий стіл для роботи
- aparador – меблі для зберігання посуду, склянок та інших кухонних речей зі зручними шухлядами та дверима.
- perchero – стійка для підвішування одягу, шапок та аксесуарів
- cómoda con cajones – комод
- cama nido – ліжко з додатковим висувним місцем для сну
- statement piece – елемент дизайну, який привертає увагу і створює центральний фокус у кімнаті
- sofá-cama – диван, з додатковим місцем для сну
- asiento bidé – біде-сидіння, з функцією підмивання
- revistero – невелика підставка для журналів
- perchero – вішалка для верхнього одягу
- palanganero – підставка для умивальника (шафа під умивальником)
- silla de tijeras – стілець, сидіння якого зазвичай виготовлене з тканини, а ніжки схрещені навхрест

матеріали:

- boiserie – дерев'яна обшивка стін
- antihuella – анти-відбиток (спеціальне покриття, де не залишається відбитків пальців)
- ebanistería – столярна справа, ремесло, що спеціалізується на виробництві вишуканих меблів
- artesonado – дерев'яна складальна стеля з кесонами, прикрашена різьбленням і розписом

На думку Е. Акопової, недоліком цього прийому є його громіздкість, яка значно ускладнює текст. В. Борщовецька наголошує, що описове словосполучення порушує таку вимогу до термінів, як стислість (а тому такі багатослівні терміни не мають дериваційного потенціалу, тобто, від них важко, якщо загалом можливо, утворювати похідні терміни [15, с. 278]).

Використання методу калькування, зазвичай зустрічалось в перекладі матеріалів та меблів. Це пов'язано з тим, що завдяки такому способу зберігається однозначність і точність терміну, а також полегшується сприйняття та розуміння термінології дизайну інтер'єру між різними мовами.

в) Калькування (19% термінів):

матеріали:

- estuco, enlucido – штукатурка, обштукатурювання
- штучна шкіра – piel artificial
- cerámica de granito – керамограніт, кераміка з граніту
- piedra artificial – штучний камінь
- piedra natural – натуральний камінь
- cobre – мідь

меблі:

- armario empotrado – шафа-купе, вбудована шафа
- крісло-качалка – sillón mecedora

Цікаво, що доволі багато термінів було перекладено методом транскрибування. У наш час активно розвиваються міжкультурні й міжмовні контакти в різних сферах діяльності і дизайн інтер'єру не є виключенням. Це спричиняє інтенсивну появу мовного запозичення.

Спосіб безперекладного запозичення термінів реалізується через транскрипцію або транслітерацію, саме цей підхід дозволяє наблизити вимову іноземних слів до носіїв іншої мови, забезпечуючи більш точну передачу звучання [15, с. 276]. Найбільш поширеним цей метод є в перекладі стилів або матеріалів але іноді можна зустріти і назви меблів, як в нашому випадку.

с) Транскрибування (31% термінів):

стилі:

- Bauhaus – Баухаус
- Feng Shui – Фэн Шуй
- Loft – Лофт
- Rustic – Рустіко
- Vintage – Вінтаж

матеріали:

- parquet – паркет
- мартур – mármol
- метал – metal
- алюміній – aluminio
- бронза – bronze
- граніт – granito

меблі:

- chaise longue – шезлонг
- комод – cómoda

Також під час проведення дослідження було виявлено терміни, переклад яких здійснювався за допомогою різних перекладацьких прийомів або поєднуючи обидва. Вибір між описовим перекладом та транскрибуванням залежить від контексту, мети перекладу та потреб

співрозмовників. Описовий переклад зазвичай більш розгорнутий і надає більше інформації про характеристики терміну, тоді як транскрибування зосереджується на передачі звучання та наближенні вимови.

Терміни матеріалів, такі як "ДСП" (Дрібнозерниста Стружкова Плита), можуть мати дві різні способи перекладу. Використання описового перекладу полягає у передачі значення терміну шляхом опису його характеристик, властивостей або складу. У випадку "ДСП", можна перекласти його як "плита з використанням дрібнозернистої стружки", що пояснює, що матеріал складається зі стиснутої стружки дерева маленького зерна. Цей спосіб перекладу дозволяє передати сутність терміну шляхом опису його функціональної чи фізичної природи. Транскрибування використовується для передачі звучання слів з однієї мови в іншу. В контексті "ДСП", транскрибування може включати переведення літер або складів слів з іспанської "Densidad de Superficie Prensada" на українську. Роздивимось ще декілька прикладів.

d) Описовий переклад та транскрибування (10% термінів):

матеріали:

- MDF – 1) МДФ 2) деревинноволокниста плита середньої щільності – листовий композиційний матеріал, виготовлений з дуже дрібної деревної тирси
- DSP (Densidad de Superficie Prensada) – 1) ДСП 2) плита з використанням дрібнозернистої стружки

стилі:

- minimalismo – 1) мінімалізм 2) меблі з простими формами та мінімальною кількістю деталей, підкреслені чистотою ліній та функціональністю

- Art Deco – 1) Арт-деко 2) стиль меблів з елементами геометричних форм, металевими деталями та розкішними матеріалами

Як ми можемо побачити, термінів, що мають декілька варіантів значно менше, але про них не варто забувати.

Висновки до 2 розділу

Після аналізу та порівняльної характеристики особливостей перекладу термінів дизайну інтер'єру в іспанській та українській мовах, можна зробити такі висновки:

Терміни дизайну інтер'єру можуть бути систематизовані за структурою, включаючи прості терміни, складні терміни та терміни-словосполучення. Вибір термінологічної структури залежить від загального значення терміна і контексту його використання. Оскільки ілюстративним матеріалом для роботи послужили журнали, які призначені для широкого кола аудиторії, не тільки для дизайнерів, архітекторів і будівельників, а й звичайних людей, які цікавляться дизайном. Можна зробити висновок, що найчастіше помічено вживання простих термінів, як в українських так і в іспанських журналах.

Окрім поділу термінів на прості та складені, було розглянуто суфіксальні, префіксальні та префіксально-суфіксальні способи творення. Аналізуючи терміни, можна було помітити, що іспанська більш схильна до використання суфіксального або префіксального способу творення слів. У журналах були наведені іспанські терміни, які використовують такі суфікси як "-ismo" та "-ería" для позначення архітектурних стилів та магазинів, пов'язаних з дизайном інтер'єру. Префікси "-anti", "-re", "-pre" та "-pos" були використані для вираження протилежностей, оновлення, попередніх етапів та післяпроектних процесів у дизайні інтер'єру.

Таке явище пояснюється тим, що іспанська мова має багатий запас суфіксів та префіксів, які використовуються для творення нових слів і точного вираження значень. Це дозволяє дизайнерам та людям пов'язаним

з цією сферою використовувати різноманітні терміни, що допомагає уточнити та конкретизувати поняття в цій сфері.

Українська мова також використовує суфіксальний і префіксальний спосіб утворення, проте в порівнянні з іспанською мовою, вживання суфіксів та префіксів у термінології дизайну інтер'єру та архітектури менш розповсюджене. Однією з причин, є особливості лексичної системи української мови. Українська належить до східнослов'янської групи мов, іспанська – до романської. Ці мови мають різні корені та шляхи еволюції, що впливає на їхню лексикологію та морфологію. Слід так само розуміти, що розмаїття префіксів та суфіксів в термінології залежить від довготривалого розвитку конкретної галузі знань у мові. В Україні сфера дизайну почала розвиватись відносно недавно порівняно з Іспанією, та загалом Європою.

Ще один важливий висновок, стосується методу перекладу термінів цієї галузі. Загалом, вибір методу залежить від контексту, особливостей термінології та особистих уподобань перекладача. Проте, відібравши загалом 500 термінів в періодичних виданнях та проаналізувавши їх способи творення, можна позначити, що найрозповсюдженіші способи перекладу, це описовий та метод транскрибування. Описовий метод дозволяє докладно описати меблі, матеріали та стилі, що допомагає зрозуміти їх призначення та особливості, 40% відсотків з виборки були перекладені описовим методом. Особливо це стосується предметів меблів, які тільки з'явилися на ринку, або їх назв. Метод транскрибування, тобто передача звуків іншою алфавітною системою, використовується для транслітерації слів з інших мов, а також для передачі брендів, назв стилів або матеріалів, в відсотковому значенні це 31%.

Метод калькування, або дослівний переклад, рідше використовується в термінології дизайну інтер'єру, оскільки може виникати незрозумілість або спотворення сенсу терміну, загалом зустрічається 19%. Зустрічались терміни, які перекладаються за допомогою описового перекладу або методу транскрибування, проте їх невелика частина (10%).

Узагальнюючи все вищесказане, можна зробити загальний висновок, що розуміння будови терміна та спосіб його творення в сфері дизайну інтер'єру має велике значення. Знання будови термінів, таких як префікси та суфікси, допомагає розбиратися в їх значенні та структурі. Відрізнення методів формування, таких як описовий, калькування та транскрибування, дозволяє визначити, який підхід найбільш поширений та прийнятий в даній галузі.

Це сприяє ефективній комунікації з колегами, клієнтами та іншими учасниками процесу дизайну інтер'єру. Розуміння та використання відповідних термінів допомагає уникнути непорозумінь, покращує спілкування та забезпечує точність та якість виконаної роботи.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Переклад лексики, пов'язаної з дизайном інтер'єру, вимагає поєднання знання мови, технічних знань, культурної обізнаності та творчого самовираження. Перекладачеві може знадобитися знання термінології дизайну інтер'єру для ефективного спілкування між людьми, які обговорюють або працюють у сфері дизайну інтер'єру. Це може включати усний переклад розмов між дизайнерами інтер'єру, архітекторами, підрядниками та клієнтами, а також усний переклад під час презентацій, зустрічей і відвідування об'єктів, пов'язаних із проєктами дизайну інтер'єру.

Добре розуміння термінології дизайну інтер'єру може допомогти точно передати технічні деталі, концепції дизайну та вимоги проєкту між сторонами. Це також може полегшити спілкування і допомогти запобігти непорозумінням або помилкам, які можуть вплинути на успіх проєкту. Загалом, знання термінології дизайну інтер'єру може стати цінним інструментом для перекладача, який працює в цій галузі, для забезпечення ефективної комунікації та успішного завершення проєкту.

Окрім зазначеного, велику роль грає і креативність перекладача. Дизайн інтер'єру часто передбачає творче самовираження та естетичні міркування. Перекладачі повинні вміти передати в перекладеному тексті творче бачення та стиль. У деяких випадках перекладачеві може знадобитися перекласти контент, пов'язаний з дизайном інтер'єру, для певного бренду або компанії. У таких випадках дуже важливо розуміти ідентичність і стиль бренду, щоб забезпечити відповідність перекладу його меседжам. Наприклад, маркетингова брошура для розкішних меблів

може мати зовсім інший тон і стиль, ніж технічний посібник з укладання підлогового покриття.

Таким чином, специфіка термінології дизайну інтер'єру вносить свої особливості та виклики у процес перекладу. Для успішного перекладу необхідно враховувати культурний та контекстуальний контекст, мати глибоке розуміння та знання галузі, а також знати структуру терміну та використовувати відповідні стратегії перекладу. Це допоможе точно та адекватно відтворити сутність та концепцію термінології дизайну інтер'єру для української та іспанської аудиторії.

Список використаних джерел

1. Боднар О. Б. Особливості перекладу термінологічної лексики / О. Б. Боднар // Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького національного університету : зб. наук. праць. – Кривий Ріг : ОКТАН-ПРИНТ, 2012. – Вип. 8. – С. 15-23.
2. Волошинович Н. В. Особливості перекладу термінів сфери дизайну одягу та моди / Н. В. Волошинович // Актуальні питання іноземної філології. – 2017. – № 6. – С. 24-27.
3. Волошук В. І. Структурно-семантичні особливості німецької архітектурної термінології та способи їх перекладу / В. І. Волошук // Філологічні трактати. – 2017. – Т. 9, № 1. – С. 30–37.
4. Герасімова О. М. Особливості перекладу термінів (на прикладі прикордонного дискурсу) / О. М. Герасімова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. – 2016. – Вип. 22. – С. 180–182
5. Гетьман З. О. Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську : навчальний посібник / З. О. Гетьман, І. С. Орлова. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. – 223 с.
6. Д'яков А. С., Кияк Т. Р., Куделько З. Б. Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти. – Київ : КМ Academia, 2000. – 218 с.
7. Іленков А. Термінологія та її роль у представленні знань / Анджей Іленков // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». – 2009. – № 648. – С. 24–29

8. Карабан В.І, Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця. НОВА КНИГА, 2003 . – 608 с.
9. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми [Текст] : посібник-довідник для студ. вищ. навч. закл. / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2002. – 562 с.
10. Караман, С. О. Сучасна українська літературна мова : навч, посібник для стуц. вищ. навч. закл. / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ [та ін.]; за ред. С. О. Карамана. – К .: Літера ЛТД, 2011. – 560 с.
11. Мар'янюк Я. Основні етапи формування та розвитку термінології дизайну / Яніна Мар'янюк // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології» – 2010. – № 675. – С. 144–148.
12. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Конструювання меблів та обладнання інтер'єру : підруч. / О. П. Олійник, Л. Р. Гнатюк, В. Г. Чернявський. – К. : НАУ, 2014. – 348 с.
13. Попович Ю. В., Бялик В. Д. Поняття термінології та терміносистеми в сучасній лінгвістиці. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Т. 31, 70, № 2, 2. С. 206–211.
14. Томіленко Л. М. Термінологічна лексика в сучасній тлумачній лексикографії української літературної мови [Текст] : монографія / Л. М. Томіленко ; наук. ред. А. П. Загнітко. – Івано-Франків. : Фоліант, 2015. – 160 с.
15. Фурт Д. В. Способи перекладу термінів українською мовою з англійської / Д. В. Фурт // Філологічні студії. Науковий вісник

- Криворізького державного педагогічного університету. – 2018. –
Вип. 17. – С. 272–281
16. Фурт Д. В., Дмитрук Л. А. Термінологія: навчальний посібник [Текст] / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. іноземної філології, українознавства та соціально-правових дисциплін; Д. В. Фурт, Л. А. Дмитрук. Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2020. 172 с.
  17. Consuelo G. G. La evolución del léxico del interiorismo desde el siglo XVIII hasta la primera mitad del siglo XX. Madrid, 2018. 337 p.
  18. Guerrero Reyes L. El texto es el conjunto. El Diseño Editorial. Guía para la realización de libros y revistas. P. 71.
  19. Verba G. Manual de traductología (español-ucraniano) [Текст] / G. Verba, Z. Guetman = Підручник з перекладознавства (іспанська та українська мови) / Г. Г. Верба; З. О. Гетьман. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 304 с.
  20. Verba G. Peculiaridades de las palabras compuestas en español y en ucraniano (análisis comparado) (del libro G. Verba "Curso de lexicología comparada del español y ucraniano") / G. Verba // Стиль і переклад. – 2016. – Вип. 1. – С. 327–334.
  21. Glosario de arquitectura y diseño. URL:
<https://www.metrocuadrado.com/noticias/arquitectura/glosario-de-arquitectura-y-diseno-632/>.

Джерела ілюстративного матеріалу

1. Прима І. Журнал «PRIMA interior». 2-ге вид. ТОВ "Студія прима", 2020.
2. Прима І. Журнал «PRIMA interior». 3-ге вид. ТОВ "Студія прима", 2019.

3. Прима І. Журнал «PRIMA interior». 4-те вид. ТОВ "Студія прима", 2018.
4. Interiores energía positiva. Interiorismo arquitectura y diseño. Diseño Interior. No. 327. P. 163. URL: <https://www.revistadisenointerior.es/wp-content/uploads/2020/03/DI-327-pags-dobles-1.pdf>
5. La casa de la duna. Revista de interiorismo, decoración y diseño contemporáneos. Casa Viva. No. 275. P. 196. URL: <https://www.revistacasaviva.es/wp-content/uploads/2020/03/revista-casa-viva-275.pdf>
6. Revista del colegio oficial de diseñadores de interior y decoradores de la Comunidad Valenciana. [Di*12]. 2010. P. 68. URL: https://www.muebleslluesma.com/blog/wp-content/uploads/2011/06/di12_baja.pdf

Glosario

Матеріали

1. acero inoxidable – нержавіюча сталь
2. acristalado – скління
3. antideslumbrante – анти-відблиск
4. antihuella – анти-відбиток (спеціальне покриття, де не залишається відбитків пальців)
5. brillante – глянцевий
6. cristal transparente – скляна прозора перегородка
7. cristalero – скляні двері
8. DSP (Densidad de Superficie Prensada) – 1) ДСП 2) плита з використанням дрібнозернистої стружки
9. granito – граніт
10. gres porcelánico – керамограніт
11. impermeable – водостійкий
12. loseta Gaudí – 1) плитка Гауді 2) шестикутна бруківка, розроблена Антоніо Гауді
13. marco de aluminio – алюмінієвий каркас
14. mármol – мармур
15. mate – матовий
16. material reciclado – перероблені матеріали
17. materiales de absorción acústica – звукопоглинаючі матеріали
18. materiales homogéneos – однорідні матеріали
19. materiales innovadores – інноваційні матеріали
20. MDF – 1) МДФ 2) деревинноволокниста плита середньої щільності – листовий композиційний матеріал, виготовлений з дуже дрібної деревної тирси
21. parquet cerámico – плитка з імітацією паркета

22. piedra natural – натуральний камінь
23. puerta laminada – ламіновані дверцята (фасаду)
24. ratán – ротанг
25. resistente al agua – водостійкий
26. tablero fenólico – фенольна панель
27. tarima de roble – дубова підлога
28. terciopelo – бархат
29. terrazo – 1) тераццо 2) безшовна мозаїчна підлога
30. traslúcida – напівпрозорий
31. vidrio transparente – прозоре скло

деревина

32. cedro – кедр
33. chara de madera – шпон
34. corcho torneado – точена пробка
35. ebanistería – столярна справа, ремесло, що спеціалізується на виробництві вишуканих меблів
36. maciza – масив буку
37. madera de fresno – ясенева деревина
38. nogal – горіх
39. nogal americano – американський горіх
40. roble – дуб
41. wengué – венге

Стилі

42. colonial – колоніальний
43. contemporáneo – контемпорарі
44. ecléctico – еkleктичний
45. escandinavo – скандинавський
46. kitsh – кітч

- 47. *minimalismo* – 1) мінімалізм 2) меблі з простими формами та мінімальною кількістю деталей, підкреслені чистотою ліній та функціональністю
- 48. *urbanita* – урбаністичний
- 49. *vintage* – вінтажний

Меблі/сантехнічне обладнання

- 50. *alfombra de pelo* – ворсовий килим
- 51. *aparador* – меблі для зберігання посуду, склянок та інших кухонних речей зі зручними шухлядами та дверима.
- 52. *asiento bidé* – біде-сидіння, з функцією підмивання
- 53. *bañera de hidromasaje* – гідромасажна ванна
- 54. *bidé* – біде
- 55. *botellero* – відкритий бар
- 56. *cabecero* – узголів'я ліжка
- 57. *sama nido* – ліжко з додатковим висувним місцем для сну, розкладне ліжко
- 58. *campana extractora de integración* – вбудована витяжка
- 59. *encimera (tablero)* – стільниця
- 60. *escritorio* – письмовий стіл
- 61. *estores* – рулонні жалюзі (Іспанія), тканинні штори зі спеціальним механізмом (Мексика)
- 62. *fregadero* – мийка
- 63. *grifo* – змішувач (кран)
- 64. *inodoro suspendido* – підвісний унітаз
- 65. *isla* – кухонний острів
- 66. *lavabo alto* – високий змішувач
- 67. *lavavajillas* – посудомийна машина

68. mampara de baño abatible pivotante – поворотно-розсувна перегородка для душової kabіни
69. mecedora colgante – крісло-качалка
70. mesa auxiliar – приставний столик
71. mesa de noche – тумбочка
72. microondas – мікрохвильова піч
73. mobiliario – меблі
74. mueble de exterior – вуличні меблі
75. muebles robotizados – роботизовані меблі
76. perchero – вішалка для верхнього одягу
77. perchero – стійка для підвішування одягу, шапок та аксесуарів
78. placa de gas – 1) газова плита 2) газова варильна поверхня
79. placa de inducción – індукційна плита
80. revistero – невелика підставка для журналів
81. rinconera – кутовий диван
82. silla de tijeras – стілець, сидіння якого зазвичай виготовлене з тканини, а ніжки схрещені навхрест
83. sofá modular – модульний диван
84. tablero (encimera) – стільниця

Архітектурні елементи

85. artesonado – дерев'яна складальна стеля з кесонами, прикрашена різьбленням і розписом
86. barandillas de vidrio – скляні перила
87. cimiento – фундамент
88. desmontaje – демонтаж
89. escalera de caracol – гвинтові сходи
90. fachada – фасад
91. impermeabilización – гідроізоляція

92. lámpara de suspensión – підвісний світильник
93. lámpara de techo – стельовий світильник
94. listones de madera – дерев'яні рейки
95. losa de hormigón – перекриття (бетонне)
96. luminaria colgante – підвісний світильник
97. montaje – монтаж
98. puerta sin tiradores – дверцята фасаду (меблів) без ручек
99. sistema de techo suspendido – підвісна стеля
100. suelo radiante – тепла підлога
101. suelo técnico – фальшпідлога
102. techo falso – підвісна стеля
103. travesaño – балка
104. umbral – поріг
105. frontón – фронтон, завершення фасаду будівлі
106. cornisa – карниз
107. moldura – молдинг
108. pilastra – пілястра, колона з прямокутним перетином
109. zócalo – плінтус

Інші терміни пов'язані з дизайном інтер'єром:

110. almacenamiento – комора
111. baño principal – головний санвузол
112. ceramikería – магазин плитки
113. customizado – виготовлений на замовлення
114. distribución del espacio – розподіл простору
115. dormitorio en suite – 1) мастер спальня 2) спальня з власною ванною кімнатою
116. dormitorio principal – головна спальня
117. ecodiseño – екодизайн

118. electrodomésticos – електроприлади
119. ergonomía – 1) ергономіка 2) наука, яка комплексно вивчає особливості виробничої діяльності людини в системі «людина-техніка-довкілля» для уможливлення її ефективності, безпеки та комфорту
120. ferretería – будівельний магазин
121. iluminación indirecta – 1) розсіяне освітлення 2) непряме освітлення
122. iluminación natural – природне освітлення
123. iluminación técnica – технічне освітлення
124. iluminería – магазин освітлення
125. insonorización – звукоізоляція
126. lámpara de pie – підлоговий світильник
127. luz natural – природне освітлення
128. mampuestos – цегляна кладка
129. monocromo – монохром
130. papel mural – шпалери
131. papel tapiz – шпалери
132. planificación – планування
133. planta – план поверху
134. planta abierta – відкрите планування
135. prediseño – ескізний проект
136. preparación – підготовка (до якогось процесу)
137. puerta corredera – розсувні двері
138. reacondicionar – реконструювати
139. reciclaje – переробка
140. rehabilitación – перепланування
141. reorganizando los espacios – реорганізація простору
142. replanificación – перепланування

- 143. restauración – реставрація
- 144. salón-comedor – 1) їдальня 2) кухня-вітальня
- 145. salón-comedor-cocina – кухня-вітальня
- 146. tabique – перегородка
- 147. tapicería – оббивка
- 148. tarima flotante – плаваюча підлога (підлога вкладається плаваючим способом)
- 149. tirador integrado en el perfil de la puerta – інтегрована ручка в профіль дверцят
- 150. videoportero – 1) відеодомофон 2) відеоспостереження за вхідними дверима

RESUMEN

El tema elegido para mi proyecto de diploma "Peculiaridades de la traducción de la terminología del diseño de interiores a partir de textos de publicaciones especializadas españolas y ucranianas"

El diseño de interiores es algo a lo que todo el mundo se enfrenta; es un vocabulario no sólo para los constructores, sino también para la gente corriente que quiere vivir en un espacio acogedor, funcional, cómodo y estético. Por eso, la traducción en este campo es un nicho muy importante. Los diseñadores ucranianos tienen mucho talento y cada año se dan a conocer más en el mercado europeo. La capacidad de comunicarse con clientes y proveedores en su lengua materna puede ayudar a establecer relaciones más sólidas y a comprender mejor sus necesidades y preferencias.

La pertinencia de este estudio es comparar y analizar el vocabulario de las dos lenguas, así como identificar métodos para traducir la terminología del diseño de interiores. En consonancia con el desarrollo del sector y el creciente interés por el diseño de interiores, existe la necesidad de una transferencia precisa de la terminología entre el español y el ucraniano. Esto cobra especial importancia a medida que aumenta el número de publicaciones especializadas dedicadas a este campo. Este tema ha empezado a desarrollarse recientemente, por lo que se ha investigado poco sobre él.

El objeto del estudio son los textos de las publicaciones especializadas españolas y ucranianas.

El objetivo de estudio es la terminología, su sistematización, la comparación de métodos de traducción de términos de diseño de interiores en el

contexto de las lenguas española y ucraniana, y las particularidades de su transmisión en las publicaciones especializadas.

La finalidad de este estudio es identificar y analizar las peculiaridades de la traducción de la terminología del diseño de interiores a partir de textos de publicaciones especializadas españolas y ucranianas.

Para lograr este objetivo, se formularon las siguientes tareas:

1. Definir los conceptos de "término", "terminología", "campo terminológico".
2. Analizar las peculiaridades del funcionamiento de los términos en el ámbito del diseño de interiores y las principales formas de su traducción a dos idiomas.
3. Sistematizar y comparar los términos según su estructura.
4. A partir de la investigación teórica y práctica, analizar, comparar y extraer conclusiones sobre los principales métodos de traducción de términos del diseño de interiores y su correlación en español y ucraniano.

El material de investigación son los textos de publicaciones especializadas en diseño de interiores ucranianas y españolas.

El trabajo consta de una introducción, dos capítulos con conclusiones respectivas cada uno, conclusiones generales, lista de referencias y glosario. La introducción fundamenta la pertinencia del estudio, define su objeto, finalidad y objetivos, describe el material de investigación y los métodos de investigación utilizados.

El primer capítulo, titulado "Características de un texto científico y periodístico y dificultades de su traducción", aborda las definiciones de los

conceptos de "término", "terminología", la importancia de las fuentes de enriquecimiento de la terminología del diseño de interiores y la presentación de los principios básicos del funcionamiento de los términos en este campo. Además, se exploran las principales formas de traducir términos del inglés al ucraniano, teniendo en cuenta su contexto y especificidad. En esta parte, me basé en los trabajos de nuestros eruditos universitarios, a saber, Taras Romanovych Kiyak, Viacheslav Ivanovych Karaban y, por supuesto, Halyna Heorhiivna Verba.

El segundo capítulo, "Peculiaridades de la traducción de la terminología profesional de diseño de interiores al ucraniano", examinó el problema de la especificidad de los términos de diseño de interiores y su reproducción en la traducción, así como la sistematización de los términos por estructura y temática. El material factual para el análisis fueron las revistas españolas "casa viva", "DiseñoInterior", "Di12(doce)" y una serie de revistas ucranianas "PRIMA interior".

La lista de referencias incluye 21 obras. El glosario contiene 150 de los términos más interesantes, con un total de 500 términos procesados.

En nuestro trabajo, llegamos a las siguientes conclusiones:

Traducir el vocabulario relacionado con el diseño de interiores requiere una combinación de competencias lingüísticas, conocimientos técnicos, conciencia cultural y expresión creativa. Un traductor puede necesitar estar familiarizado con la terminología del diseño de interiores para comunicarse eficazmente entre personas que debaten o trabajan en el campo del diseño de interiores. Esto puede incluir la interpretación de conversaciones entre diseñadores de interiores, arquitectos, contratistas y clientes, así como la

interpretación durante presentaciones, reuniones y visitas sobre el terreno relacionadas con proyectos de diseño de interiores.

Un buen conocimiento de la terminología del diseño de interiores puede ayudar a transmitir con precisión detalles técnicos, conceptos de diseño y requisitos del proyecto entre las partes. También puede facilitar la comunicación y ayudar a evitar malentendidos o errores que podrían afectar al éxito del proyecto.

Además de lo anterior, la creatividad del traductor también desempeña un papel importante. El diseño de interiores suele implicar expresión creativa y consideraciones estéticas. Los traductores deben ser capaces de transmitir una visión y un estilo creativos en el texto traducido. En algunos casos, un traductor puede tener que traducir contenido relacionado con el diseño de interiores para una marca o empresa en particular. En estos casos, es muy importante comprender la identidad y el estilo de la marca para asegurarse de que la traducción se ajusta a sus mensajes. Por ejemplo, un folleto de marketing para muebles de lujo puede tener un tono y un estilo completamente diferentes a los de un manual técnico para la colocación de suelos.

Así pues, la especificidad de la terminología del diseño de interiores aporta sus propias peculiaridades y retos al proceso de traducción. Para traducir con éxito, es necesario tener en cuenta el contexto cultural y contextual, comprender y conocer a fondo el sector, así como conocer la estructura de los términos y utilizar estrategias de traducción adecuadas. Esto ayudará a reproducir de forma precisa y adecuada la esencia y el concepto de la terminología del diseño de interiores para el público ucraniano y español.